

Polisi Ymddygiad
a Lles
Ysgol Gynradd
Llechryd

Polisi Ymddygiad a Lles Ysgol Gynradd Llechryd

Cyflwyniad

Rydym yn ymfalchio yn yr awyrgylch ac ymagwedd gynhwysol sy'n bodoli yn ein hysgol arbennig ni. Fel ysgol gyfan, rydyn ni'n darparu addysg o'r radd flaenaf mewn amgylchedd ddysgu diogel, hapus, gofalgwr ac ysgogol, sy'n sicrhau bod pob plentyn yn ein gofal yn derbyn cyfleoedd eang i gyrraedd ei lawn botensial. Credwn yn gryf bod hybu a datblygu safonau uchel mewn ymddygiad a lles ymysg ein disgyblion yn elfen allweddol o sicrhau safonau rhagorol ar draws y cwricwlwm. Er mwyn cyflawni hyn, mae'n holl bwysig bod gan bob aelod o gymuned ein hysgol deallusrwydd clir o'n hamcanion craidd, ein disgwyliadau a gweithdrefnau hybu ymddygiad a lles.

Ein hamcanion craidd yw:

- ✓ Sicrhau bod pob plentyn yn ein gofal yn cyrraedd ei lawn botensial trwy ddarparu cwricwlwm eang a chytbwys i bawb po bynnag ei allu, anabledd a chefnidir diwyllianol.
- ✓ Hybu safonau presenoldeb, ymddygiad a lles corfforol ac emosiynol uchel, trwy sicrhau gweithdrefnau ac ymarfer cynhwysol effeithiol ysgol gyfan a darparu Cwricwlwm Addysg Bersonol a Chymdeithasol eang.
- ✓ Paratoi ein disgyblion i fod yn ddysgwyr anibynnol a gydol oes, trwy sicrhau darpariaeth ragorol ar gyfer datblygu'r sgiliau allweddol o Lythrennedd, Rhifedd a Chymhwysedd Digidol.
- ✓ I ddatblygu dysgwyr gwbl ddwyieithog sy'n ymfalchio yn y diwylliant a threftadaeth sy'n unigryw i Gymru trwy hybu Cymreictod a defnydd yr iaith ym mhob agwedd o fywyd a gwaith yr ysgol, ar draws ein cwricwlwm ac mewn cyfleoedd allgyrsiol hwylus.
- ✓ I ddatblygu dysgwyr byd-eang, gweithgar, sy'n barod i gyfrannu at y gymuned leol a chenedlaethol trwy hybu llais y dysgwr ym mhopeth a wnawn, darparu cyfleoedd dinasyddiaeth weithgar a chynnal prosiectau cwricwlaidd rhyngwladol a rhai sy'n cwmpasu ACDFE.

Lluniwyd y Polisi hwn gan ddisgyblion, Athrawon a Chymorthyddion Ysgol Gynradd Llechryd ac mae'n adlewyrchu'r canllawiau cenedlaethol canlynol:

**UN Rights of the Child Charter *Pupil and Inclusion Support 2015 *Practical Approaches to Behaviour Management in the Classroom 2012 *WAG Guidance on Exclusions *Safe and effective intervention-the use of reasonable force and searching for weapons 2010*

Dylid darllen y polisi hwn law yn llaw gyda'n:

***Polisi Gwrth-Fwlio *Polisi Dwylo Diogel *Polisi Dysgu ac Addysgu *Polisi Presenoldeb
*Polisi Diogelu ac Amddiffyn Plant *Prosbectws yr ysgol**

1. Amcanion ein Polisi Ymddygiad a Lles yw:

- datgan yn glir ein disgwyliadau ymddygiad er mwyn hybu hunan-barch a pharch at eraill fel bod dysgu ac addysgu effeithiol yn digwydd ym mhob dosbarth ar draws yr ysgol
- datgan yn glir ein gweithdrefnau ar gyfer hybu ymddygiad a lles da a sut yr ydym fel ysgol yn ymdrin â digwyddiadau o gam-fihafio trwy ddefnyddio dulliau Disgyblaeth Gadarn.
- sicrhau bod staff, rhieni a disgyblion yn deall ein gweithdrefnau am: Reolau – Gwobrywo-Canlyniadau
- I hybu'n gwerthoedd craidd trwy hybu cyfrifoldeb, gonestrwydd, parch a thegwch
- I hybu hawliau plant a diogelwch, hapusrwydd a lles y disgyblion yn ein gofal.

2. Ein disgwyliadau Ymddygiadol: (CAM 1)

Mae ymddygiad da yn elfen sylfaenol wrth i ni sicrhau dysgu ac addysgu da ym mhob dosbarth. Rydyn ni fel ysgol, wedi llunio 6 disgwyliad craidd ar gyfer dysgu. Mae'n ofynnol i bob un o fewn cymuned ein hysgol gofio a dilyn y rhain. Rydyn ni'n sicrhau bod y rhain yn glir i bawb ac maent wedi eu harddangos ar draws yr ysgol. Mae'r athrawon yn cyfeirio at y rhain yn gyson, er sicrhau bod hawliau pawb i gael dysgu mewn amgylchedd diogel a chynhwysol yn cael eu hamddiffyn.

Yn Ysgol Gynradd Llechryd mae gennym 6 disgwyliad craidd sy'n cael eu dysgu'n gyson. Lluniwyd y rhain gan ddisgyblion a staff ein hysgol:

Rydyn ni'n dilyn cyfarwyddiadau pob aelod o gymuned ein hysgol.

Rydyn ni'n cadw dwylo, traed a geiriau cas atom ni ein hunain.

Rydyn ni'n gofalu am eiddo ein hunain, eraill â'r ysgol.

Rydyn ni'n gwneud ein gorau glas ym mhopeth a wnawn – yn ein chwarae ac yn ein gwaith.

Rydyn ni'n parchu ein hunain ag eraill ar bob adeg.

Rydyn ni yn garedig a chyfeillgar tuag at bawb.

3. Hybu Ymddygiad a Lles da (Perthnasoedd)

Credwn yn gryf bod rhaid meithrin perthnasoedd da rhwng staff, disgyblion a rhieni ac ymysg disgyblion, er mwyn sicrhau ymddygiad a lles da i bawb. Datblygwn berthnasoedd da gyda'n disgyblion trwy:

Cyfarch ein plant mewn ffordd hapus a chyfeillgar ar ddechrau pob diwrnod a gwirio lles emosiynol ein disgyblion.

Creu ethos gofalgar a chefnogol ym mhob dosbarth sy'n hybu hunan-werth pob disgybl.

Defnyddio llais y disgybl ym mhopeth a wnawn er sicrhau cyd-berchnogaeth o weithdrefnau a thaith dysgu'r dosbarth.

Darparu sesiynau Amser Cylch rheolaidd er mwyn hybu gonestrwydd, cyfrifoldeb, sgiliau cyfathrebu a chymdeithasol.

Sicrhau adborth a chanmoliaeth lafar ac ysgrifennedig positif am ymdrech, ymddygiad a gwaith safonol gan gynnwys defnydd effeithiol o ddulliau asesu ar gyfer dysgu amrywiol.

Defnyddio Bocs Barn er mwyn rhoir cyfle i drafod pryderon personol mewn ffordd sensitif a chynhwysol.

Mae'n hysgol ni yn ysgol rhiant-gyfeillgar ac rydym yn hybu perthnasoedd da gyda'n rhieni trwy:

- ✓ weithredu polisi drws agored strwythuredig er mwyn cynnal trafodaethau personol.
- ✓ sicrhau bod ein cytundeb ysgol/cartref yn datgan yn glir ein disgwyliadau ymddygiad, ein gweithdrefnau canmol a gwobrwy a'n gweithdrefn canlyniadau.
- ✓ rannu neges adref ac am wobrau a ennillwyd gan eu plant.
- ✓ hysbysu rhieni am gam-ymddwyn â'r canlyniadau a roddwyd yn syth ar yr un diwrnod.
- ✓ cynnwys rhieni yn dysgu eu plant trwy rannu targedau dysgu eu plant, cynnal nosweithiau rhieni rhyngweithiol a gweithdai a rhaglenni dysgu teulu rheolaidd.
- ✓ cynnwys rhieni mewn gweithgareddau cymdeithasol yr ysgol.

Anelwn at gydweithio effeithiol gyda'n rhieni, fel bod ein plant yn derbyn negeseuon cyson am ddisgwyliadau ymddygiad da adref ac yn yr ysgol.

4. Hybu Ymddygiad a Lles da (Dysgu ac Addysgu):

Mi fydd ein Cynllun Ymddygiad yn cael ei ddysgu'n gyson ac mi fydd yn weledol ar draws dosbarthiadau'r ysgol er mwyn sicrhau cyd-ddealltwriaeth gan bawb. Mi fydd gan bob aelod o staff yr ysgol disgwyliadau ymddygiad uchel ac mi fyddant yn darparu cwricwlwm o ansawdd. Mae hyn yn cynnwys cwricwlwm ABCh pwrpasol er mwyn cyflawni safonau ymddygiad a lles uchel. Wrth gynllunio gwersi rhagorol, mi fyddwn yn rhoi sylw penodol i anghenion unigol ein disgyblion gan gynnwys y ffyrdd neu ddulliau dysgu y maent yn hoffi, er mwyn sicrhau ymglymiad llawn at wersi ar lawr y dosbarth. Rydym yn sicrhau bod pob

aelod o staff yn derbyn hyfforddiant ymddygiad a lles, er mwyn sicrhau bod gan ein staff y wybodaeth a'r sgiliau angenrheidiol i gyflawni'r cynllun yn effeithiol.

5. Hybu Ymddygiad a Lles Da Amser Chwarae:

Mae gweithdrefnau Amser Chwarae gyda disgyblion ein hysgol.

Rydyn ni'n hyfforddi'n staff cynorthwyol i ddefnyddio cynllun ymddygiad a lles yr ysgol yn gyson.

Mae gennym ni ardaloedd tawel ar gyfer ymlacio.

6. Canmoliaeth a Gwobrwyo (CAM 2)

Anelwn i ganmol ein disgyblion ar bob achlysur ac mae hyn yn cynnwys canmoliaeth ac adborth llafar ac ysgrifennedig yn llyfrau'r plant. Rydyn ni'n defnyddio sticeri, stampiau, Neges Neis, tystysgrifau gwobrwyo er mwyn hybu hunan-werth a hyder ein disgyblion. Mae'r dulliau yma'n arwain at lwyddiant personol ac addysgol.

7. Canlyniadau (CAM 3)

Yn anffodus ym mhob ysgol, mi fydd yno adegau pryd mae disgyblion yn dewis camymddwyn. Rydyn ni'n ymdrin â'r digwyddiadau hynny mewn ffordd deg a chyson gan ddilyn ein cynllun hybu ymddygiad a lles. Mae hyn yn cynnwys y canlynol:

Achosion Difrifol: Mewn achos mwy difrifol o gamymddwyn e.e. ymosodiad corfforol neu fwlian, mi fyddwn yn gwahodd rhieni mewn i drafod y digwyddiad yn llawn ac i benderfynnu ar y cyd, y canlyniadau priodol. Gall hyn gynnwys colli breintiau am gyfnod. Mi fyddwn yn ymdrin â'r achosion hyn yn unigol.

Wrth ddarparu canlyniadau, rydym yn ymdrin â phob plentyn yn deg ond yn gadarn er mwyn amddiffyn hawliau pob un sydd yn ein gofal. Defnyddiwn iaith gorfforol a llafar tawel, teg a chyson sy'n annog disgyblion i gymryd cyfrifoldeb dros ymddygiad eu hunain.

8. Ymddygiad Heriol ac Anghenion Dysgu Ychwanegol

CAM 1

Cynllun Rheolau

Ysgol Gynradd

Llechryd

GWAITH GWYCH!

- Unigolion yn cael eu canmol a gwobrwyo (Neges neis, sticeri, amser aur)

Man Cychwyn

- Mae pob unigolyn yn dechrau pob diwrnod ar y lliw gwyrdd
- Bydd yr unigolion yn dychwelyd i'r lliw hwn ar ôl iddynt cael eu rhoi ar yr oren

RHYBUDD CYNTAF

- Rhybudd llafar yn atgoffa'r unigolion o reolau'r ysgol

CAM OREN - YR AIL RYBUDD

- Symud yr unigolion yn nes at yr athro/athrawes o fewn y dosbarth **neu** sefyll wrth y wal am **5 munud** os yw'n amser chwarae

CAM COCH:

- Unigolion i golli amser chwarae cyfan drwy sefyll wrth wal yr iard
- Mae'r Pennaeth/Athrawes â gofal yn gwneud galwad ffôn i'r cartref i'w hysbysu am yr ymddygiad.
- Bydd yr unigolion hefyd yn symud yn unionsyth i'r lliw hwn os ydynt yn achosi niwed corfforol i eraill, neu'n defnyddio iaith anwedus.

Disgyblion heriol a bregus: Mae gan rai plant anghenion penodol sy'n dangos ymddygiadau heriol cyson. Cydweithiwn yn agos gyda rhieni i lunio Cynllun Ymddygiadol Unigol. Mi fydd yr athro dosbarth, CADY a Phennaeth yr ysgol yn penderfynnu ar raglen ymyrraeth briodol sy'n ddibynnol ar anghenion unigol y disgybl ac er mwyn sicrhau cynhwysiant llawn y disgybl hwnnw o fewn ein hysgol. Yn ein hysgol, golyga hyn rhai o'r canlynol:

Strategaethau Dosbarth Ychwanegol e.e. Gwahaniaethu Penodol, Llyfr Cyswllt Cartref/Siart Ymddygiad Unigol, Defnydd o adnodd penodol.

Rhaglen unigol neu grŵp Sgiliau Cymdeithasol

Rhaglen unigol neu grŵp Llythrennedd Emosiynol

Cynllun Amser Cylch Strwythredig

Cynllun strwythredig ar gyfer Amser Chwarae e.e. Cylch Ffrindiau, Bydis,

Mae achosion anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol ac Ymddygiadol yn eang a niferus. Mae hyn yn cynnwys cyflyrau meddygol e.e. ADHD neu gyflyrau Sbectrwm Awtistig, yn ogystal â phroblemau amrywiol o fewn bywyd teulu'r disgybl. Rydyn ni'n ymdrin â phob anhawster yn unigol ac mewn modd sensitif er mwyn sicrhau'r gefnogaeth gywir. Mae hyfforddiant Rheoli Ymddygiad a hybu Lles yn rhan o ddatblygiad proffesiynol ein staff, fel ein bod yn gallu ymdrin ag ymddygiadau mwy heriol yn effeithiol. Defnyddiwn dulliau "TEAM TEACH" mewn achosion difrifol ac anioel er mwyn sicrhau iechyd a diogelwch disgyblion a staff ein hysgol.

CAM 2: Os nad yw'n strategaethau ysgol yn llwyddianus, rydym yn gallu gwneud cais am gefnogaeth a chyngor i Wasanaeth Cymorth ac Atal yr AALL. Gallwn hefyd gwneud cais am gefnogaeth aml-asiantaethol. e.e. TAF, Gwasanaethau Iechyd. Hyn oll, mewn cydweithrediad llawn gyda rhieni. Mi fydd asiantaethau yn cyfrannu'n llawn at Gynllun Unigol i'r disgybl er mwyn sicrhau cefnogaeth arbenigol a phersonol.

Rôl y Pennaeth mewn achosion o gam-ymddygiad difrifol:

Rôl y Pennaeth yw cynllunio, gweithredu ac adolygu'r Polisi Ymddygiad a Lles yn rheolaidd ac i adrodd nôl ar effeithiolrwydd y Polisi i'r Corff Llywodraethol.

Cyfrifoldeb y Pennaeth yw sicrhau iechyd, diogelwch a lles pob disgybl sydd yng ngofal yr ysgol. Mae'n ddyletswydd ar y Pennaeth/Athrawon â Gofal i gadw cofnodion/adroddiadau ar ddigwyddiadau o gamymddwyn difrifol ar CPOMS a chynnal Asesiadau Risg lle bod angen gyda chefnogaeth swyddogion yr Awdurdod Addysg Leol.

Y Pennaeth sydd â'r cyfrifoldeb o benderfynu ar eithrio disgybl dros dro yn dilyn achosion o gam-ymddwyn difrifol a hysbysu'r Llywodraethwyr a'r Awdurdod Lleol o'r penderfyniad hynny. (Defnyddir eithrio mewn achosion bach ac fel cam olaf i ddelio a materion o gamymddwyn)

Mae gan Bennaeth hefyd yr hawl i eithrio disgybl yn barhaol am gyfres o achosion camymddwyn difrifol. Noder rôl llawn y Corff Llywodraethol mewn achosion o eithrio parhaol a dros dro yng Nghanllawiau Cenedlaethol y cynulliad. Dim ond y Pennaeth neu Bennaeth mewn gofal sydd ar hawl i eithrio disgybl oddi ar safle'r ysgol. Mae gan y Pennaeth yr hawl i eithrio disgybl dros dro un waith neu mwy hyd at 45 diwrnod mewn un flwyddyn academaidd neu yn barhaol. Mae'n bosib i Bennaeth newid eithriad dros dro i un barhaol os yw tystiolaeth ychwanegol wedi ei gasglu am yr achos ac mae yna fygythiad difrifol i iechyd a diogelwch plant a staff yr ysgol.

Mae'n rhaid bod Cadeirydd y Corff Llywodraethol a'r is-bwyllgor eithriadau wedi cael eu hysbysu am eithriadau dros dro a pharhaol ar bob achlysur. Os mae'r Pennaeth yn penderfynnu eithrio disgybl, mae'n rhaid hysbysu rhieni o fewn yr un diwrnod gan roi rhesymau teilwng. Dylid gwneud hyn ar lafar yn y lle cyntaf ac wedyn mae llythyr yn dilyn. Rhaid i'r Pennaeth datgan yn glir i rieni bod ganddynt yr hawl apelio penderfyniad y Corff Llywodraethol a sut mae mynd ati i wneud hynny'n gywir. Rhaid i'r Pennaeth hysbysu'r Awdurdod Lleol am unrhyw eithriad dros dro neu eithriad parhaol cyn gynted â phosib.

Mae'r Pennaeth a'r Corff Llywodraethol yn gyfrifol am weithredu ac adolygu'r Polisi hwn yn flynyddol. Disgwylir pob cefnogaeth gan rieni'r ysgol wrth weithredu canlyniadau mewn achosion o gamfihafio. Os oes gan unrhyw riant gonsyrn am y ffordd y mae ei blentyn yn cael ei drin o fewn ein hysgol, mae croeso i chi gysylltu â'r Pennaeth yn y lle cyntaf. Os yw'r consyrn yn parhau, dylai rhieni gysylltu â Chadeirydd y Corff Llywodraethol. Os nad yw'r trafodaethau hyn yn datrys y broblem, mae gan rieni'r hawl i wneud cwyn swyddogol ysgrifennedig i'r Corff Llywodraethol. Mi fyddwn yn dilyn Polisi Cwynion yr ysgol mewn achosion fel hyn.

Cytunwyd gan staff: 18/11/2024

Dyddiad Adolygiad: 18/11/2025

Arwyddwyd: L. Burrows